

གནས་མཚོག་ས་སྤྱི།



ས་སྤྱི་བསྟན་འཛིན་ངོར་རྫོང་ཆར་གསུམ་དང་
གདན་སའི་གནས་ཡིག

ས་སྤྱི་བོ་གོས་ཀྱི་མཚོས་ཅོམ་སྤྱིག་བྱས།

ཚུམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས།
 责 任 编 辑： 旦增平措
 དེབ་གཞིའི་བསྐྱོད་བོད་པ། མེང་ལུང་།
 装 帧 设 计： 孟 龙

གནས་མཆོག་ས་སྒྲུ།
 ས་སྒྲུའི་བསྟན་འཛིན་རོད་རྒྱུང་ཆར་གསུམ་དང་།
 གདན་སའི་གནས་ཡིག

ཚུམ་སྒྲིག་བ།
 དཔེ་སྟླན་མ་བཞ།
 འཁྱུང་མཆོག་མ་བཞ།
 གནས་ཡུལ།
 རྒྱུག་ཡུང་།
 ཁབ་རྩ་ཡུང་གུང་ས།
 བརྒྱད་འཆོང་མ་བཞ།
 བར་བསྐྱུགས་མ་བཞ།
 བར་འདྲེབས་མ་བཞ།
 དེབ་ཆུ།
 བར་ཡོག
 བར་གཞིའི་སྒྲིག་ཐེངས།
 བར་ཐེངས།
 བར་གྲངས།
 རིན་ཡོང་།

ས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ས་སྒྲུ་མཆོ།
 མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་།
 མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་གི་ཤོད་ཡིག་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་།
 ཤེ་ཅིན་རྟོ་མིང་མེ་བྱང་ལམ་ཨང་14པ།
 100013
 010-64234411-6509
 ལྷུ་ལ་ཡོངས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཆོང་ཁང་།
 མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་གི་སྒྲུལ་འདྲེབ་པར་སྒྲིག་ཁང་།
 ཧི་ཞིན་པར་འདྲེབས་ཁང་།
 850mm×1168mm 1/32
 6.25
 2004ལོའི་སྟོད་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
 2004ལོའི་སྟོད་པར་པོ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱུབ།
 0001-2000
 རྒྱུར་12.00

图书在版编目(CIP)数据

萨迦寺旅游指南/洛珠嘉措编著. —北京:民族出版社, 2004. 7

ISBN 7-105-06395-5

I. 萨… II. 洛… III. 萨迦派—寺庙—旅游指南—萨迦县—藏语 IV. K928.75

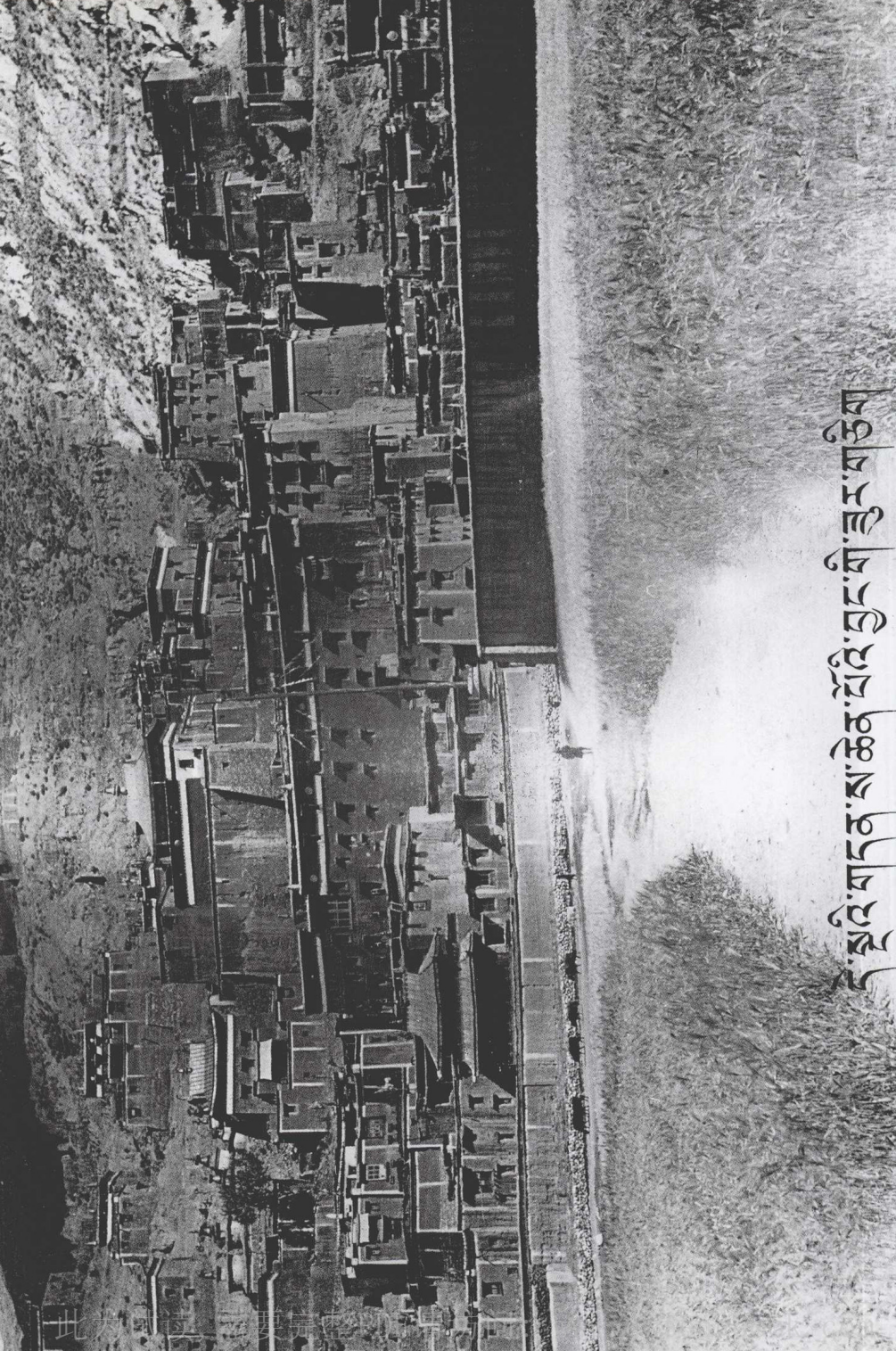
中国版本图书馆 CIP 数据核字(2004)第 061474 号

出版发行	民族出版社
地址	北京市和平里北街 14 号
邮编	100013
排版	民族出版社微机照排
印刷	迪鑫印刷厂
经销	各地新华书店
开本	850mm×1168mm 1/32
张数	6.25
印数	0001—2000 册
版次	2004 年 7 月第 1 版
印次	2004 年 7 月北京第 1 次印刷
定价	12.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(藏文室电话:010-64234411-6509)

གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱུ།





དེ་ལྟེང་གཤམ་ས་ཆེན་པོའི་བྱང་གི་ཟུང་གཅིག



སྐུ་རྟེན་འཛམ་གླིང་གཡས་བཞག



གསུང་རྟེན་ཆོས་རྩིག་བྲག་རི་མ།



ཐུགས་རྟེན་དཔལ་གདུང་ཆེན་མོ།

འགོ་བརྒྱུད།

༡༡། ། དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བ་ལྟན་སྤྱོད་དང་ཕྱེ་བྲག་དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱོད་པའི་བཟོན་འཛིན་ཆེན་པོ་དོར་རྩོད་ཆར་གསུམ་གྱི་བཞེད་སྤྱོད་མདོ་ཙམ་དུ་བརྒྱུད་པ་འདི་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོའི་དཀར་ཆག་གམ་གནས་ཡིག་ཏུ་བསྐྱུས་འདི་གཉིས་པེད་ཅག་ལྷགས་འདི་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་གསར་བུ་བ་རྣམས་དང་། དུལ་སྐྱོར་ལྟེ་ཤན་པ་སྐགས་ལ་ཏུ་བད་སྐབས་བདེ་ཡོང་ཆེད་གསར་བསྐྱེགས་ཞུས་པ་ཡིན་ཅིང་། ལྷག་ཏུ་འཇམ་གླིང་ཞོར་བུའི་བང་མཛོད་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་དཀར་ཆག་གམ་གནས་ཡིག་འདིར་གཙོ་བོ་རྩམ་རྩེན་བཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་རྣམས་མཆོན་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་བྲུགས་ཉེན་རྣམས་སྤར་ཡོད་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་དམིགས་ལུལ་ནི་དེར་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་ཆ་ཆེའི་རིག་དངོས་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སྤར་གསེའི་ཆེད་ལྷགས་ཆེའི་ཉམས་གསོ་གནང་དང་གནང་ལུས་དང་། རྒྱགས་མཚུངས་རྒྱལ་བའི་བཟོན་ལ་ལྷག་བསམ་དཀར་བའི་སྤྱོད་བདག་རྣམས་ནས་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་ཆོགས་རྩོགས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་དུ་རྩི་བཙུན་གོང་མའི་ཉེན་རྣམས་ལ་ཉམས་གསོ་དང་གསར་བཞེངས་གནང་མཁན་ཆོར་སྤྱོད་ནས་གནང་རབས་ཀྱི་བཟོ་དབྱིབས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐག་ནས་སྤར་ཡོད་བཞིན་ཉམས་གསོ་གསར་བཞེངས་བྱུང་རྒྱུར་ཏུ་བད་སྐབས་བདེ་ཡོང་རྒྱལ་ཁོར་ཆེད་བྱིས་པ་ལགས་ཤིང་། འདིའི་ཐད་གདན་སའི་ལས་སྐོག་པ་

སྤྱི་ཞབས་བྱམས་པ་རབ་རྒྱས་ལགས་དང་། གྲུན་དགའ་བཟླ་ཤིས་ལགས་
 གཉིས་ནས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ནན་བསྟུལ་གནང་བ་དང་ཆབས་
 ཅིག་མ་དཔེ་བཅུ་ལ་རོགས་གནང་བ་དང་། ལྷག་ཏུ་དེར་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་
 པོའི་བཤད་གྲུའི་ལམ་ན་པོ་མཐུ་སྟོབས་སེལ་ལགས་ནས་འདིར་ནན་གཏན་གྱིས་
 རྒྱད་གསུམ་སྟོན་གནང་བ་མ་ཟད་ཀྱང་གོ་བོད་བརྒྱད་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་
 སྟོབ་སྤྱིར་གི་དགོ་ཆེན་ཆེན་མོ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཚོ་ལགས་ནས་ཀྱང་དེ་
 མཚུངས་ལྟ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་སོགས་ལ་སྤྱིར་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་
 ཆེ་ལྷོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ད་དུང་ཆད་ལུས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ལགས་པས་
 མཁྱེན་ལྡན་རྣམ་པས་དག་བཅོས་ཁ་སྐོང་ཡོང་བའི་རེ་བ་ལྟ།

ཚུམ་སྤྱིག་པས།

དཀར་ཆག

དཔལ་ལྷན་སྐྱུ་པའི་བསྐྱེད་འཛིན་ཆེན་པོ་དོན་ཚད་ཆེན་གསུམ་
 གྱི་བཞེད་སྒྲིལ་མདོར་ཅམ་བཞེད་པ་གཟུར་གནས་དགེས་པའི་གཏམ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (3)

གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་དྲི་རྩེ་གདན་དཔལ་ལྷན་སྐྱུ་དགོན་གྱི་གནས་
 ཡིག་དད་པའི་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ། (56)

༡༡། ། དཔལ་ལྷན་ས་ལྷ་པའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་
པོ་དོར་རྩོད་ཆར་གསུམ་གྱི་བཞེད་སྤྱོད་ལ་དོར་
ཅམ་བརྟེན་པ་གཞུར་གནས་དབྱེས་པའི་
གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། ། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་མོ་
 རྩོམ་ཆོས་ཆོས་གསུམ་གྱི་བཞེད་སྤྲེལ་མདོར་ཅུམ་
 བརྗོད་པ་གཞུར་གནས་དབྱེས་པའི་གཏམ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༢། ། འཕགས་ལྷུལ་པའུ་བྱེ་བའི་གཙུག་གི་རྒྱན། །
 མཐུ་སྟོབས་དབང་ལྷུག་དཔལ་ལྷན་བེར་མའི་ཞབས། །
 བོད་ལྷུལ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན། །
 ས་སྐྱའི་རྩེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་ལྷ་དང་། །
 བསྟན་འཛིན་ངོར་རྩོང་ཆོས་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པའི། །
 ཡོངས་གྲགས་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ལ་གྱུས་བཏུད་ནས། །
 དེ་དག་སོ་སོའི་བཞེད་སྤྲེལ་མདོར་བསྟུས་ཅུམ། །
 དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་རབ་ཅི་བཞིན་བསྟེན། །
 དེ་ལ་འདིར་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་མོ་ངོར་རྩོང་ཆོས་
 གསུམ་གྱི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྤྲེལ་བྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་སོ་སོར་
 བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་
 དང་བཅས་པའི་ལྷར་བྱོན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་བཞེད་སྤྲེལ་དངོས་

མདོར་བསྟུས་ནས་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲུ་པའི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཇི་
ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་བསྟན་འཛིན་དོར་རྒྱུ་ཆར་གསུམ་དུ་བྱོན་
པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གང་ཞིག་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་པའི་བསྟན་པའི་
མཆོག་གཞི་ལྟ་བུར་བྱུར་པ་གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ལས་མགོ་
བཅམས་ཏེ་བཞིན་པར་བྱ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་ངག་
ལམ་འབྲས་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྒྲུ་བ་ལས་འདས་ནས་ལོ་ངོ་ཆེག་སྟོང་
ཉི་ཤུ་ཙམ་ལོན་པ་ན། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་རིགས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་
ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུ་སུ་འབྱུངས་པའི་སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྒྲུང་གིས་
རྒྱལ་སྤྱི་དུ་འཕྱོར་བ་ཆེན་པོ་མཆོལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་དོར་ཏེ།
དཔལ་ལྷན་ལེ་རྫུ་འགུག་ལག་ཁར་ཆེན་པོར་མ་ཐན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྟ་ལས་
རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་མདོ་སྐགས་ཀྱི་གདམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསན་པའི་
མཐར་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་དུ་མང་འགས་ལ་ཏེ། ཉི་མོ་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱེ་ཆེན་པོའི་
དབུས་སུ་ཐེག་པ་བྱུན་མོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། མཆོག་མོ་
འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་
དུས་ཤིག་གི་ཆོ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་ལ་ཉེ་བའི་ཉམས་སྤངས་ཁ་ཕོ་ཆེ་
འགའ་ཞིག་བྱུང་བ་སློབ་དཔོན་ལས་གདམས་ངག་མ་རྒྱུགས་པའི་དབང་གིས་
བར་ཆད་དུ་གོ་ནས་བྱགས་ཆད་དེ་བཞུགས་པ་ན། རྩེ་བཅུན་རྩེ་རྩེ་བདག་མེད་
མས་མངོན་སུམ་དུ་རྩེས་སུ་བབྱུང་ཉེ་སྤྱུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་
ཞིང་གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་ཀྱི་གདམས་པ་བཟོ་མོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུལ་བས་དེ་ཉིད་

དུམསྐྱའ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར། ཞག་དུག་ལས་དུག་གི་རྟོགས་པ་ན་
འཕར་ཏེ་ས་དུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕར་
མངོན་དུ་མཛད་ནས་ཉི་མ་གཏའ་མར་བབུང་བ་དང་། གཤམ་ལན་གཉིས་
བསྒྲག་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩ་འབྲུལ་དང་བརྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེས་
འགྲོ་བའི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པའི་དུས། ཤར་ཚུགས་ཀྱི་རལ་པ་ཅན་
ལྷ་བརྒྱའི་ཁྲོད་ནས་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གྲུབ་ཆེན་ནག་
པོ་པར་རྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྟུས་པ་དང་། མན་ངག་གི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་
རྒྱས་པར་གནང་ཞིང་།

དེས་ཏ་མ་རུ་པ་དང་ཨ་མ་རྒྱ་ཏི། ལྷ་ལ་རྣ་ར་བཅས་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་
པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁོ་ནར་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་མཐར་སྒྲ་ཆེན་འབྲོག་མི་ལ་བཀའ་བབ་
པ་དང་། ཡང་གཤམ་ལན་གཉིས་པ་བསྒྲག་པའི་དུས་ཀོ་མཁའ་ཞིག་རྗེས་སུ་
བབུང་བའི་གྲུབ་ཆེན་རྒྱ་ཏི་ཏེ་རུ་ཀར་མན་ངག་གི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་བསྟུས་པ་དང་།
རྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྟུས་ཞིང་། དེས་ངོ་མཚར་དོན་རྒྱུ་
ནགས་ཁྲོད་ལ། གཤམ་རི་ལ། ར་ལ་ཕྱི་ལ། མི་བྱུབ་ཆེན་ལ། དཔའ་བོ་དོན་རྒྱུ་
བཅས་རིམ་པར་བརྒྱད་མཐར་སྒྲ་ཆེན་འབྲོག་མི་ལ་བཀའ་བབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
འབྲོག་མིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ཏེ།
ཤརྟི་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་མཁས་པ་སྟོན་དུག་ལས་དབང་དང་གདམས་ངག་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུབ་པ་དང་། བྱང་པར་དགེ་སྦྱོང་དཔའ་བོ་དོན་རྒྱུ་ལས་དཔལ་གྱི་དོན་
རྗེས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཟབ་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་
དང་། གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལ་རྣ་ར་བོད་དུ་ཐོག་མར་ཕེབས་པའི་དུས་མང་མཁའ་ལུ་

གྲུལ་དུ་དམ་ཆོས་སྒྲིལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་གདམས་པ་
 ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་པར་གསན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་སྒྲུབ་ཆེན་པོར་མ་པའི་
 རྒྱུད་དང་མན་ངག་གཉིས་ཆར་གྱི་བཀའ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་པར་བབ་སྟེ།
 གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་གྱི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོར་ལྟར་པས། ལྷུང་
 སྒྲོབ་མའི་ཆོག་སྒྲུབ་པས་མ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དང་། རྒྱུད་པར་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོབ་
 མ་བདུན། གཞུང་རྒྱུ་ལས་པར་བདུན། མན་ངག་རྒྱུ་ལས་པར་བཞི་རྣམས་སུ་ཕྱོག་
 པ་ལས། གཞུང་རྒྱུ་ལས་པའི་སྒྲོབ་མའི་མཆོག་མངའ་རིས་པ་གསལ་བའི་སྟིང་
 སོ་ལས་འཁོར་སྒྱི་ཚུ་བ་དག་ལྟ་འབར་བརྒྱུད་དེ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་
 སྟིང་པོར་གཞུང་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་པའི་བཀའ་བབ་པ་དང་། མན་ངག་རྒྱུ་ལས་
 པའི་སྒྲོབ་མའི་མཆོག་བསེམས་རྒྱུང་བ་ལས་ཞང་དགོན་པ་བ་བརྒྱུད་སྒྲུ་མ་ས་
 སྒྲུ་པ་ཆེན་པོར་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་པའི་བཀའ་ཡང་བབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་
 བུའི་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་པ་ཆེན་པོ་དགྲའ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་དཔལ་སྒྱུའི་སྒྲུ་བྲང་
 སྟིང་མར་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་
 གདམས་ངག་གསན་པ་ནས་རིམ་གྱིས་ལོ་ངོ་དུ་མའི་བར་མངོན་པ་གཙོ་བོར་
 ལྷུང་པའི་མདོ་སྒྲུག་གྱི་གཞུང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ལ་མཁས་པའི་ལུལ་དུ་ཕྱིན་
 པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་ལྷུང་བ་རི་ལོ་རྩ་བ་དང་། འཕྲོག་མི་ལོ་རྩ་བ་
 མལ་ལོ་རྩ་བ། ལོ་རྩ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་བཅས་ལོ་རྩ་བ་བཞི་ལས་བརྒྱུད་
 པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་ཅེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྟོན། དཔལ་གྱི་རྩི་རྩེའི་
 རྒྱུད་གསུམ་གྱི་སྟོན། བདེ་མཆོག་ཆོག་སྒྲོབ་ཀྱི་སྟོན། ཆོས་སྦྱང་ཆེ་ཆུང་གི་
 སྟོན་སོགས་གསེར་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་སྟོན་རྣམས་གསན་ཅིང་།